

Deklarace

Transparentnost, demokracie a odpovědnost: IndustriAll Europe naléhá na EU, aby HNED zavedla povinnost odpovědného podnikatelského chování!

Po přivítání progresivních iniciativ EU zaměřených na posílení transparentnosti (s novými povinnostmi podávat zprávy), demokracie (s nadcházejícími plány na posílení ERZ) a odpovědnosti ve společnostech (prostřednictvím návrhu povinného due diligence), industriAll Europe bije na poplach, protože dochází k masivním neúspěchům, které v současnosti získávají na síle. Na svém zasedání v Bruselu dne 14. listopadu 2023 Výbor pro podnikovou politiku industriAll Europe vyzývá politiky EU, aby se postavili silnému protilobbyingu a místo toho přijali nyní závazná pravidla, která společnosti nutí respektovat lidi, pracovníky, odbory a planetu.

Tváří v tvář obrovským výzvám, které představuje zelená a digitální transformace v kontextu mnoha krizí (inflace, energetika, globální obchod, válka...), se evropský průmysl nachází na křižovatce. Odhaduje se, že pracovní místa 25 milionů průmyslových pracovníků se přesunou, změní nebo dokonce zmizí, jak se evropské společnosti přizpůsobí nové realitě. IndustriAll Europe již dlouho prosazuje skutečně spravedlivé přechody, které poskytují kvalitní pracovní místa v prosperujících nových a obnovených průmyslových odvětvích. Spravedlivý přechod se může uskutečnit pouze tehdy, pokud jsou na palubě pracovníci a pokud sociální dialog pohání procesy změn: Nic o nás bez nás!

IndustriAll Europe již dlouho prosazuje změnu paradigmatu ve způsobu, jakým jsou řízeny nadnárodní společnosti: odklon od krátkodobých a čistě finančních perspektiv, které slouží akcionářům na zádech lidí a planety, k přijetí udržitelného strategického řízení založeného na sociálním dialogu a přínosu všem v dlouhodobém horizontu. Desetiletí regulace právně nevynutitelných předpisů prostřednictvím kodexů chování, chart nebo mechanismů „dodržuj nebo vysvětli“ však nedokázala ukotvit společensky odpovědné řízení v DNA společností.

IndustriAll Europe proto vyzývá k povinnému odpovědnému chování společností a připomíná, že takový přístup se opírá o tři vzájemně propojené pilíře¹:

- **Transparentnost:** protože nadnárodní společnosti nejsou černé skříňky a musí místo toho veřejně zveřejňovat informace o své situaci a finančních prognózách a také o tom, jak respektují a prosazují práva pracovníků, lidská práva, ekologické normy a dekarbonizaci ve všech svých operacích a jejich dodavatelských řetězcích napříč zeměkouli.

¹ Viz stanovisko industriAll Europe “Směrem k povinnému odpovědnému chování podniků” v [AJ](#), [NJ](#), [FJ](#).

- **Demokracie:** protože nadnárodní společnosti nejsou černé skříňky a musí místo toho zajistit, aby rozhodnutí, která mohou mít dopad na pracovníky, místní komunity nebo životní prostředí, nebyla přijímána za zavřenými dveřmi, ale za plného zapojení zaměstnanců a jejich odborových zástupců, od dílny až po zasedací místnost.
- **Odpovědnost:** protože nadnárodní společnosti nejsou černé skříňky a musí místo toho identifikovat, předcházet, zmírňovat a zastavit jakýkoli skutečný nebo potenciální nepříznivý dopad na lidi a planetu, který by jejich operace nebo jejich dodavatelský řetězec mohly způsobit, a vysvětlit, jak jsou tyto dopady řešeny.

Během posledních dvou let bylo předloženo několik iniciativ EU, které byly přijaty nebo oznámeny jako „již brzy“, s cílem pokročit směrem k povinnému odpovědnému podnikovému chování. Vlna optimismu byla bohužel zastavena poté, co se evropské debaty nedávno posunuly opačným směrem.

IndustriAll Europe uvítala přijetí směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti podniků (Corporate Sustainability Reporting) na konci roku 2022 jako nástroje ke zlepšení **transparentnosti**. Nejenže se díky společným evropským standardům pro podávání zpráv výrazně zlepšil rozsah a kvalita finančních, sociálních a environmentálních informací, které mají být zveřejňovány, ale nová směrnice zavedla povinné informování zástupců zaměstnanců a konzultace o udržitelném podávání zpráv jejich společnosti. Jen několik měsíců po jejich přijetí Komise změnila svůj přístup a oznámila svůj záměr „snížit zátěž spojenou s požadavky na podávání zpráv o 25 %“, mimo jiné tím, že odloží vypracování evropských standardů pro podávání zpráv a omezí povinnosti pouze na velmi velké společnosti².

IndustriAll Europe rovněž uvítala závěry, které Evropská komise vyvodila z konzultací sociálních partnerů o možné revizi směrnice o evropské radě zaměstnanců, protože komisař Schmit začátkem roku 2024 oznámil nadcházející legislativní návrh na posílení práv ERZ, potažmo **demokracie** v práci. IndustriAll Europe s 30 lety zkušeností s každodenní podporou více než 600 ERZ působících ve výrobním, energetickém a těžebním sektoru bohužel shromáždila množství důkazů, které ukazují, že směrnice o ERZ je jen stěží vynuocována a sankce nejsou dostatečně účinné nebo silné, aby odrazovaly od nedodržování ze strany managementu. A přesto organizace zaměstnavatelů „pevně věří, že není potřeba směrnici revidovat [...], protože většina ERZ funguje uspokojivě“³. Odpor proti připravovanému návrhu Komise sílí a prosazují se protinávry na nezávazné nástroje, jako jsou kodexy správné praxe, ačkoli ty nemohou napravit zjištěné nedostatky směrnice o ERZ.

IndustriAll Europe uznala návrh Komise na směrnici o náležitě péči o udržitelnosti podniků zveřejný v roce 2022 jako historický krok správným směrem, i když je pouze prvním krokem kvůli významným mezerám oslabujícím účinnou odpovědnost společností. Postoj později přijatý Evropským parlamentem pomohl napravit některé mezery, včetně zajištění plného zapojení odborů a jejich zástupců do politik náležité péče. Tento pokrok, stejně jako ostatní, byl vystaven velkému tlaku v průběhu třístranných jednání, která se dnes většinou točí kolem rozmělnění oblasti působnosti (např. vyloučení finančního sektoru), vymáhání (např. omezení týkající se občanskoprávní odpovědnosti a přístupu obětí k spravedlnosti) a roli, kterou hrají

² Viz [European Commission's 2024 work programme](#).

³ Viz [Business Europe's response to the first-stage social partner consultation on a possible revision of the EWC Directive](#).

odborny v procesech náležitě péče. Zároveň je pokrok ohledně budoucího přijímání nařízení EU, které zakazuje výrobky vyrobené nucenou prací na trhu EU, znepokojivě pomalý a dosud nedosahuje červených linií předložených odbory⁴.

Jeden krok vpřed, dva kroky zpět! Navíc šance zvrátit trend a vrátit progresivní názory na správnou cestu by se mohla brzy vytratit s pozastavením legislativních procedur EU ve volebním roce a převládající nejistotou ohledně výsledků voleb do EU v roce 2024.

Na tomto pozadí a jménem 7 milionů pracovníků, které zastupují ve 39 zemích, odborové svazy IndustriAll Europe vyzývají politiky EU, aby se bez dalšího odkladu zavázali:

- 1. Podpořit transparentnost společností** stažením plánu na snížení ohlašovacích povinností a odložení úplného provedení směrnice o podávání zpráv o udržitelnosti podniků
- 2. Podpořit demokracii ve společnostech** přijetím legislativního návrhu směrnice o ERZ, který nakonec učiní nadnárodní práva na informace a konzultace efektivní, a to díky jasným pravidlům o prosazování, přístupu ke spravedlnosti a sankcích.
- 3. Posílit odpovědnost podniků** přijetím účinné směrnice EU o náležitě péči o udržitelnosti podniků, která se musí vztahovat na všechny společnosti ve všech odvětvích, v celém dodavatelském řetězci, aby bylo zajištěno dodržování práv zaměstnanců, lidských práv a práv životního prostředí, a to díky plnému zapojení odborů, skutečné občanskoprávní odpovědnosti a přístupu obětí ke spravedlnosti. Politici EU musí také důrazně prosazovat co nejrychlejší přijetí Smlouvy OSN o podnikání a lidských právech.
- 4. Posílit odpovědnost podniků** přijetím ambiciózního nařízení EU zakazujícího výrobky vyrobené pomocí nucené práce na trhu EU.

IndustriAll Europe bude i nadále vyvíjet tlak na instituce EU, aby vytvořily právní rámec, který stanoví povinnost pro všechny společnosti, aby byly transparentní ohledně svých obchodních modelů, aby společnosti byly odpovědné za své činy a byly řízeny demokratickým způsobem, který zahrnuje informování, konzultace a vyjednávání s odbory.

⁴ Viz stanovisko vydané odbory a NGO k "[red lines for the Regulation on prohibiting products made with forced labour on the Union market](#)".